

**Затверджено рішенням Вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
протокол № 14 від
“28” вересня 2020 року**

**Введено в дію наказом ректора
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
№ 3901-1/328 від 6 жовтня 2020 року**

**ПОЛОЖЕННЯ
про юридичну клініку
«Практико-освітній центр «Юридична допомога»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до законодавства України, Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України, Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, з урахуванням положень Концепції розвитку юридичної освіти та стандартів вищої освіти спеціальності 081 «Право» і є нормативно-правовим актом, який регламентує діяльність юридичної клініки «Практико-освітній центр «Юридична допомога» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

1.2. Юридична клініка «Практико-освітній центр «Юридична допомога» (далі – Юридична клініка) є структурним підрозділом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі – Університет), який знаходитьться у адміністративному підпорядкуванні ректора університету. Юридична клініка здійснює підготовку фахівців зі спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право», і створюється як база для практичного навчання та проведення навчальної та виробничої практики здобувачів вищої освіти юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

За наявності договорів про співпрацю (обміну відповідними листами) між Університетом та іншими закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців юридичних спеціальностей, Юридична клініка може також

використовуватися для практичного навчання та проведення практики здобувачів вищої освіти інших закладів вищої освіти!

1.3. У своїй діяльності Юридична клініка керується законодавством України, Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, Статутом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та цим Положенням.

1.4. Юридична клініка не є юридичною особою.

1.5. Юридична клініка, як структурний підрозділ, може мати відповідні штампи і бланки з власним найменуванням.

1.6. Юридична клініка для досягнення своїх цілей користується майном Університету, закріпленим за нею ректором Університету.

1.7. Юридична клініка знаходиться за адресою: 61000, м. Харків, майдан Свободи 6.

2. Мета та завдання юридичної клініки

«Практико-освітній центр «Юридична допомога»

2.1. Метою Юридичної клініки є:

підготовка та навчання здобувачів вищої освіти у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;

виконання вимог державних стандартів вищої освіти юридичних спеціальностей для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо практичної підготовки;

впровадження в навчальний процес на юридичному факультеті Університету елементів практичної підготовки здобувачів вищої освіти-правників з метою формування компетентностей, передбачених освітньо-професійними програмами та отримання програмних результатів навчання;

підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти;

сприяння розумінню здобувачами вищої освіти соціально-орієнтовного змісту юридичної професії та правозахисної ролі сучасного правника;

забезпечення доступу представників соціально вразливих груп суспільства до правової допомоги;

формування правової культури громадян;

розширення співробітництва Університету із судовими, правоохранними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями.

2.2. Основними завданнями юридичної клініки є

надання здобувачам вищої освіти можливості набуття навичок практичної діяльності за фахом;

створення місць для проходження здобувачами вищої освіти навчальної, виробничої (юридичної клінічної та науково-дослідної) практики;

надання громадянам безоплатних юридичних консультацій;

проведення заходів з правової освіти населення;

забезпечення можливості спілкування здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу з фахівцями-практиками судових і правоохранних органів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування, адвокатами, науковцями та іншими з питань їх діяльності;

сприяння в досягненні здобувачами вищої освіти, зокрема, таких результатів навчання: оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання; обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування; мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування; обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання та інших.

створення ефективного механізму обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та Юридичною клінікою, що дозволить оперативно реагувати на практичні потреби громадян;

популяризація юридичних клінік в Україні;

надання допомоги при створенні та організації роботи інших юридичних клінік;

2.3. Відповідно до мети та завдань Юридичної клініки, для її повного та ефективного функціонування Університет та юридичний факультет організовує й забезпечує:

проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності Юридичної клініки;

проведення навчальної, виробничої (юридичної клінічної та науково-дослідної) практики здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів;

проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів;

надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України;

проведення роботи з документами правового характеру і базами даних;

підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань;

співпрацю з представниками державних і недержавних органів та організацій;

проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань;

проведення роботи з систематизації й аналізу судової практики України, рішень Європейського Суду з прав людини, вирішення питань захисту інтересів громадян та юридичних осіб у правоохоронних органах, органах державної влади і місцевого самоврядування;

підготовку і поширення серед широких верств населення інформації з актуальних правових питань;

співробітництво з іншими юридичними клініками закладів вищої освіти України та інших країн.

3. Принципи діяльності юридичної клініки «Практико-освітній центр «Юридична допомога»

Юридична клініка діє за принципами:

поваги до права, справедливості, людської гідності;

спрямованості на захист прав і свобод людини;

гуманізму;

законності та верховенства права;

об'єктивності;

безоплатності надання правової допомоги;

конфіденційності;

компетентності та добросовісності.

4. Організація діяльності юридичної клініки «Практико-освітній центр «Юридична допомога»

4.1. Загальне керівництво Юридичною клінікою здійснює декан юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

4.2. Директор Юридичної клініки призначається на посаду ректором Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за поданням декана юридичного факультету.

4.3. Структуру та чисельність працівників Юридичної клініки визначає ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

4.4. Консультантами Юридичної клініки є здобувачі вищої освіти старших курсів, що навчаються за напрямами «Право» та «Міжнародне право» та надають правову допомогу під керівництвом провідних фахівців та фахівців. Порядок та строк їх участі в роботі Юридичної клініки, кількість здобувачів вищої освіти-консультантів визначається стандартами вищої освіти юридичних спеціальностей, освітніми програмами та програмами проходження відповідних видів практики.

4.5. Працівники Юридичної клініки надають необхідну методичну і теоретичну підтримку здобувачам вищої освіти-консультантам: вирішують питання про прийнятність справи, її направлення до здобувача вищої освіти-консультанта, виступають у ролі куратора за кожним зверненням, а також забезпечують теоретичну підготовку, яка є складовою програми клінічної освіти здобувача вищої освіти, здійснюють контроль за діяльністю здобувачів вищої освіти на відповідність правової допомоги вимогам законодавства і професійної етики.

4.6. Вимоги до організації роботи Юридичної клініки:

Університет створює та забезпечує належні умови для функціонування юридичної клініки;

інформація про роботу Юридичної клініки та Положення про юридичну клініку «Практико-освітній центр «Юридична допомога» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна оприлюднюються у місцевих засобах масової інформації, а також розміщаються у приміщенні, у якому розташована Юридична клініка, у місцях, зручних для вільного огляду громадян;

Юридична клініка повинна надати клієнту інформацію про прийняття його звернення до розгляду чи обґрутовану відмову у такому прийнятті;

юридична допомога, як правило, надається безпосередньо при розгляді звернення. З причин неможливості вирішення питання відразу під час приймання та у разі потреби додаткового вивчення порушеного питання працівниками Юридичної клініки може встановлюватись інший строк і порядок розгляду звернення громадянина;

клієнту повинна бути забезпечена можливість подати директору Юридичної клініки свій відгук про якість наданої йому правової допомоги.

4.7. Реєстрація обліку приймання громадян здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою журнальної форми реєстрації та при наявності відповідного технічного обладнання – комп’ютерної реєстрації.

5. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти-консультантів юридичної клініки «Практико-освітній центр «Юридична допомога»

5.1. Приймання здобувачів вищої освіти до Юридичної клініки здійснюється на основі конкурсного відбору. Умови конкурсу встановлюються директором Юридичної клініки за погодженням з деканом юридичного факультету.

Для проходження різних видів практики здобувачі вищої освіти направляються до Юридичної клініки згідно з наказом ректора Університету.

5.2. Здобувач вищої освіти-консультант має право:

одержувати знання та практичні навички для застосування на для використання у майбутній професії;

одержувати матеріали юридичних справ та інформацію про справи, які веде Юридична клініка, брати участь в їхньому обговоренні;

бути присутніми при розгляді справ, котрими займаються інші студенти;

користуватися бібліотекою та правовими базами даних Юридичної клініки;

брати участь в акціях, кампаніях, проектах, програмах та інших заходах, організованих Юридичною клінікою;

проходити на базі Юридичної клініки навчальну, виробничу (юридичну клінічну та науково-дослідну) практики в межах навчального плану та отримувати необхідну допомогу від директора, провідних фахівців, фахівців та лаборанта Юридичної клініки;

брати участь у вирішенні організаційних питань діяльності Юридичної клініки та надавати пропозиції керівництву Юридичної клініки щодо вдосконалення її роботи.

5.3. Здобувач вищої освіти-консультант Юридичної клініки зобов'язаний:

відвідувати теоретичні заняття, семінари, тренінги, брати участь в інших заходах, що проводяться в межах роботи Юридичної клініки;

постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;

вести справи з дотриманням етичних норм та збереженням конфіденційності;

дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;

точно, вчасно і якісно виконувати рішення та вказівки керівництва Юридичної клініки, прийняті у межах його компетенції;

чергувати в Юридичній клініці за встановленим графіком, брати участь у консультуванні громадян;

точно і в строк виконувати календарні плани, вимоги робочих програм проходження навчальної, виробничої, клінічної та науково-дослідної практик;

згідно з дорученням керівництва Юридичної клініки та відповідно до вимог чинного законодавства брати участь у веденні справ клієнтів клініки у відповідних органах та установах;

у своїй діяльності керуватися принципами роботи і завданнями Юридичної клініки;

надавати письмовий звіт за підсумками циклу проведеної роботи або пройденої практики.

6. Матеріально-технічна база юридичної клініки «Практико-освітній центр «Юридична допомога»

6.1. Університет надає для Юридичної клініки приміщення, умови якого дозволяють розташувати засоби та матеріальні ресурси, необхідні для організації навчального процесу, здійснення приймання відвідувачів з метою надання правової допомоги, проходження здобувачами вищої освіти різних видів практик згідно з навчальними планами.

6.2. Для матеріального та технічного забезпечення діяльності Юридичної клініки Університетом надаються комп'ютери, які дозволяють працювати з правовими базами даних, мережею Інтернет, засоби телефонного зв'язку, меблі, канцелярське приладдя тощо.

Декан юридичного факультету

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Директор юридичної клініки

Олександр ХРАМЦОВ